

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB22 : 1851

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB22 : 1851", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 24*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2007 .  
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb22-txt-shoot-n85.pdf> (tilgået 15. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 24

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

**NB22:85**

#

R. Nielsens sidste Bog [a] »dogmatiske Oplysninger  
belyste«

[a] R. Nielsens sidste Bog: dogmatiske  
Oplysninger belyste.

I Slutningen hvor han taler om Forholdet til  
Pseudonymerne og mig, er der dog et Komediespil.

Han veed meget godt, hvilken min Dom er, hvad jeg  
misbilliger og deriblandt ogsaa fra Ideens Standpunkt  
Angrebet paa Martensen; han veed meget godt, hvad  
han sandere end den hele Productivitet burde have  
gjort; han har tilstaaet atter og atter, at han selv  
forstaaer at jeg har Ret - men han mener, at det er  
saa høit, at hvis jeg vilde foredrage det offentligt vilde  
det ikke blive forstaaet.

Nu hvad det Sidste angaaer, fik vi da at see. Men jeg  
finder det ikke passende for mig offentlig at reclamere  
hvad han i Henseende til Udvikling skylder mine  
Samtaler - det er under min Værdighed.

Forresten er det maaskee godt, at det er saa. Thi  
gjorde jeg det, fik jeg vel i R.N. min argeste Fjende -  
og Prof.M. o: s: v: vilde, foruden at profitere af at jeg  
skaffede dem af med R. N., tillige juble over, at jeg nu  
igjen havde gjort Noget, som i Mængdens Øine kunde  
forklares som Galskab - fordi det vilde være for idealt.

Yttre mig egl. om Nielsen kan jeg ikke, uden at  
reclamere hvad han i Henseende til Udvikling skylder  
mine Samtaler (medens jeg forresten med den  
strengeste Samvittighedsfuldhed har holdt mig  
udenfor hele hans Productivitet, fra enhver Viden om  
den før den var officiel) - men det er som sagt under  
min Værdighed.

Skulde Nogen tale derom maatte det være Prof.  
Nielsen selv. Men den Profit synes han at ville have: at  
have faaet Tanker forærende som han nu frisk væk  
bruger som sine. At levere en virkelig værdifuld  
Opfattelse af min Forfatter-Virksomhed, at fatte  
Pointerne ret o: s: v:, formaaer Ingen uden jeg selv.  
Nielsen har jeg nu sat ind i det - og det vil han nu  
offentlig udgive som hvad han har naaet ved Læsning,  
ene og alene ved Læsning af Skrifterne.

Men Grunden, hvorfor jeg saa længe har holdt ud med  
ham og i Kraft af Pligt bestandigt troet det Bedste, er  
fordi jeg har behandlet den hele Sag med ham  
religieust. Det var ved en stærkere end almindelig  
Mindelse af Tanken om Døden, at [jeg] meente at  
gjøre et Forsøg paa at sætte en Anden ind i Sagen. Jeg  
valgte N., der selv tidligere havde søgt Tilnærmelsen.  
Jeg døde imidlertid ikke. Saa fik Sagen en anden

Betydning for mig, det blev nu Spørgsmaalet, da jeg engang havde sat ham ind i Sagen, om det ikke kunde være Styrelsens Villie, at jeg skulde tage idetmindste een Tilhænger. Men Alt blev dog behandlet som Prøve, hvorfor jeg saa omhyggeligt holdt mig uvidende om hans samtidige Productivitet, indtil den var officiel. Men bestandigt blev Forholdet til ham behandlet religieust, og derfor følte jeg mig forpligtet til at troe trods al min Forstands Indsigelser, jeg følte mig forpligtet til at troe ham, saa meget mere som han bestandigt talte om, at han nok kom lidt efter lidt, at næste Gang vilde det blive bedre o: s: v:.

Men jeg seer jo nok, hvad han dog egl. har villet.

Nu for Sagens Skyld er det mindre vigtigt; thi hvis han ellers har forstaaet det Meddeelte rigtigt og belyser min Sag rigtigt, saa lad ham beholde den Profit: at han selvstændigt, blot ved Læsning af Skrifterne har vundet det, han egl. skylder mine Samtaler.

Men jeg har i en vis Forstand lidt meget under dette Forhold: der er noget Veemodigt og noget Indignerende i at see et Bedrag saa lige under Ens Øine. Dog har jeg ogsaa havt saare meget Gavn deraf, thi jeg har lært meget.

Det havde været glædeligere at see et Msk. vundet for en renere Idee-Tjeneste, og saaledes fremmende Sagen, istedetfor dette: at de colliderende Egoismer nu bliver det Fremmende. Thi at der er Personligt mellem ham og Martensen, det lægger N. heller ikke nu mere Skjul paa for mig, han mener at det er det Concrete i Livet, som hjælper En til at komme i Gang. Og hvad sig selv angaaer, da forklarer han nu atter og atter, at han jo ikke er bedre end de Andre – ak, men det var jo dog det, han fra Begyndelsen ville foranledige mig til at troe. Det vil sige, han mener nu omtrent at have naaet hvad han ønskede: han er sluppet ud mig forbi og har faaet fat paa Martensen; han er ved mine Samtaler beriget med en Productivitet, som han længe kan leve af, og som han ikke agter at gjøre Rede for, hvorfra han har. Hvad han benytter af Skrifterne er han nu engang nødsaget til at vedgaae, da Omverdenen controllerer ham (havde det ikke været saa, saa havde han heller ikke gjort det, hvad hans første store Bog var et sørgeligt Beviis paa), men det Andet, kan jo Ingen kontrollere uden jeg – og at gjøre det vilde være langt under min Værdighed.